

ПОШИРЕННЯ ПАРАЗИТОЗІВ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ КОНЕЙ В ГОСПОДАРСТВАХ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Л. Лазоренко
Lora0379@ukr.net

Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

Останнім часом в аграрному секторі України простежується тенденція до відродження конярства та зростання поголів'я тварин, особливо робочого та спортивного напрямів, що зумовлює необхідність поліпшення ветеринарного обслуговування. Проте до цього часу значною проблемою залишаються інвазійні хвороби, особливо ендopазаритози, які гальмують успішний розвиток галузі конярства. Серед ендopазаритозів коней одне із перших місць займають кишкові нематодози. У процесі онто- та філогенезу коні постійно перебувають у симбіозі з гельмінтами і лише в ослаблених тварин спостерігаються клінічні ознаки хвороби і навіть загибель. Водночас наявні дані щодо поширення, етіології і патогенезу кишкових паразитозів у коней недостатньо висвітлені в літературі і часто мають суперечливий характер.

Враховуючи це, ми поставили за мету вивчити поширення паразитозів коней у господарствах Сумської обл. залежно від віку тварин.

Вивчення поширення гельмінтозів тварин проводили в зимовий період за результатами копроовоскопічних досліджень флотаційним методом Котельникова і Хренова, а оводових хвороб — виявленням личинок оводів у фекаліях тварин після дегельмінтизації. Всього досліджено 78 голів коней. Дослідження проводили в господарстві СТОВ «Вікторія» Краснопільського р-ну.

Копроовоскопічними дослідженнями встановлено, що екстенсивність стронгілідозної інвазії у коней становила 69,4 %, параскарозної — 14,5 %, а інтенсивність інвазії — відповідно, $4,36 \pm 0,64$ та $3,54 \pm 1,36$ екз./яєць в одній краплі флотаційної рідини. У віковому аспекті ураженість гельмінтами значно вища у лошат віком 1–2 роки; у них екстенсивність стронгілідозної та параскарозної інвазій становила, відповідно, 100 % та 53,8 %, а інтенсивність — $6,48 \pm 1,44$ та $2,28 \pm 1,03$ яєць в одній краплі флотаційної рідини.

З віком тварин показники екстенсивності та інтенсивності інвазії знижувалися. Зокрема, у тварин 3–6-річного віку екстенсивність стронгілідозної інвазії становила 88,2 %, параскарозної — 11,76 %, а інтенсивність не перевищувала, відповідно, $4,85 \pm 0,9$ та $2,3 \pm 0,3$ екз./яєць в 1 краплі флотаційної рідини. У дорослих коней 8–20-річного віку екстенсивність стронгілідозної інвазії знижувалася до 78,1 %, а параскарозної — до 9,4 %. Проте інтенсивність інвазії була на високому рівні і становила, відповідно, $3,3 \pm 0,67$ та $6,38 \pm 3,82$ екземплярів яєць в 1 краплі флотаційної рідини.

До того ж нами встановлено одночасне паразитування у коней стронгілід, параскарисів та личинок оводів — гастрофілюсів. При морфологічному дослідженні личинок вони були зараховані до видів *Gastrophilus intestinalis* та *G. veterinus*. Інтенсивність інвазії у молодняку віком 1–2 роки досягала 20 екземплярів на голову.

Підрахунок личинок оводів проводили методом гельмінтоскопії протягом п'яти днів після проведення дегельмінтизації тварин препаратом групи івермектину — бровермектин-гель. Препарат задавали у дозі 5 мл на 100 кг маси тіла одноразово.

Екстенсивність стронгілідозної та параскарозної інвазії у коней становить 69,4 % і 14,5 % відповідно. У віковому аспекті пік стронгілідозної і параскарозної інвазії припадає на тварин віком 1–2 роки. У молодняку коней реєструється одночасне паразитування стронгілід, параскарисів та личинок оводів — гастрофілюсів, які представлені видами *G. intestinalis* та *G. veterinus*.

Ключові слова: КОНІ, СТРОНГІЛІДИ, ПАРАСКАРИСИ, ГАСТРОФІЛЮСИ, ЕКСТЕНСИВНІСТЬ ІНВАЗІЇ, ІНТЕНСИВНІСТЬ ІНВАЗІЇ